

Uitgangspunten voor uitvoering van gespecialiseerde Wlz-zorg voor LVHC doelgroepen

BO LVHC doelgroepnetwerken - ActiZ

dd. 9 maart 2023

In deze memo worden de uitgangspunten en randvoorwaarden vanuit de zorgaanbieders V&V geformuleerd voor een kennisinfrastructuur voor de gespecialiseerde zorg voor Wlz-geïndiceerden binnen acht specifieke laag volume hoog complexe doelgroepen (LVHC).

Aanleiding

De aanleiding voor de memo ligt in de fase van ontwikkeling en implementatie van de nieuwe kennisinfrastructuur LVHC. De implementatie bevindt zich op een punt waarin de borging van de structurele bekostiging van de gespecialiseerde zorg binnen het stelsel geregeld moet worden. Hiervoor is het verduidelijken van de gezamenlijke uitgangspunten en randvoorwaarden vanuit de zorgaanbieders voor het kunnen bieden van de gespecialiseerde zorg binnen de Wlz voor de LVHC doelgroepen van belang.

De uitgangspunten in deze memo zijn beschreven door het Bestuurlijk Overleg LVHC en door ActiZ. Het BO LVHC is sinds juli 2022 het samenwerkingsplatform op bestuurlijk niveau van de acht LVHC-doelgroepnetwerken (MS, Korsakov, Huntington, NAH+, GP+, NAH-kind, DeZep, LBS). ActiZ is de branchevereniging van circa 400 zorgorganisaties, die met bijna 500 duizend medewerkers twee miljoen kwetsbare ouderen en chronisch zieken verplegen en verzorgen. Thuis, in het verpleeghuis en in verblijfsvoorzieningen tussen ziekenhuis en thuis in.

Achtergrond

In 2019 is in opdracht van het ministerie van VWS onderzoek gedaan (KPMG mei 2019) naar de borging van kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg voor LVHC doelgroepen in sturing en stelsel. De behoefte aan een passende kennis- en expertise infrastructuur die aansluit bij de toenemende complexiteit van zorgbehoeften bij de laag volume doelgroepen met een zeer hoge complexiteit in de Langdurige Zorg is aangetoond. Het betreft hier de doelgroepen met laag volume (maximaal 1500) die langdurig en continue zorg in nabijheid behoeven vanuit de Langdurige Zorg, intensieve multi-problematiek hebben met zorgbehoeften die domein overschrijdend zijn (vanuit een combinatie van somatische, psychiatrische, sociale en gedragsproblematiek). In de uitkomst van het onderzoek wordt een infrastructuur geadviseerd die de ontwikkeling van benodigde kennis samenbrengt met concentratie en specialisatie van zorg om de expertise te kunnen ontwikkelen en te borgen.

In de brief aan de Tweede Kamer dd. 3 september 2019 geeft de minister aan het advies vanuit KPMG in de analyse en oplossingsrichting te delen.

Gesterkt door de reacties van de landelijke partijen waaronder cliëntenorganisaties, zorgaanbieders, beroepsorganisaties, IGJ, ZiNL, Nza en ZN wordt het breed gedragen belang onderschreven van het ontwikkelen van een kennisinfrastructuur zoals door KPMG beschreven. Redenen zijn dat het in de huidige situatie zeer lastig is om tot ontwikkeling van kwaliteit te komen en dat door het lage volume de randvoorwaardelijke aspecten voor goede zorg onvoldoende kunnen worden vormgegeven.

Deze brief betekende de start van de implementatie van het advies tot de inrichting van de kennisinfrastructuur met doelgroep expertisecentra, regionale expertisecentra en kenniscentra voor de LVHC doelgroepen.

Stand van zaken

Op dit moment zijn er acht doelgroepnetwerken die bestaan uit zorgaanbieders (met cliëntenvertegenwoordiging, zorgverleners en onderzoekers) die zich hebben verenigd en die voldoen (of toewerken in 2023 te voldoen) aan de kwaliteitscriteria van het door CELZ vastgestelde toetsingskader. De netwerken hebben sinds 2019 ook toegewerkt naar een landelijk dekkend expertisenetwerk van gespecialiseerde zorgaanbieders (REC/DEC) die de expertisetzorg voor de LVHC doelgroepen in samenwerking over de domeinen heen aanbieden en waarbij de ontwikkeling van kennis en de implementatie daarvan in de zorgpraktijk centraal staat. Hiermee

kan worden voldaan aan de zeer hoog complexe zorgbehoeften van deze LVHC doelgroepen die zonder concentratie te versnipperd is waardoor aan de benodigde kwaliteit niet kan worden voldaan.

Vanaf 1 januari 2022 voldoet het doelgroepnetwerk Korsakov volledig aan de gestelde kwaliteitscriteria en wordt de geleverde gespecialiseerde zorg bekostigd vanuit de Wlz via de Beleidsregel BR/REG-22153. Deze beleidsregel geeft de zorgkantoren en de expertisecentra de ruimte om onderling afspraken te maken over de gespecialiseerde zorgverlening vanuit expertisecentra. Vanaf 2024 kunnen meer doelgroepnetwerken de gespecialiseerde zorg bieden vanuit de expertisecentra (bij het voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria). Hiervoor zal echter eerst de bekostiging structureel in de regelgeving definitief moeten worden vormgegeven.

De noodzaak is er om nu de bekostiging van de gespecialiseerde zorg structureel en goed te regelen voor de cliënten uit de LVHC doelgroepen die aangewezen zijn op de gespecialiseerde zorg en voor de zorgaanbieders die al vanaf 2019 zich voortdurend inzetten en fors investeren in het kunnen aanbieden van de gespecialiseerde zorg LVHC vanuit expertisecentra.

Uitgangspunten voor gespecialiseerde Wlz-zorg LVHC

De uitgangspunten vanuit de zorgaanbieders LVHC sluiten aan bij de adviezen van KPMG (mei 2019) en CELZ (maart 2020) en de Nza (maart 2020) en het beleid voor gespecialiseerde zorg voor specifieke doelgroepen zoals verwoord in de VWS brieven aan de Tweede kamer (februari 2019, september 2019 en oktober 2020). Hieronder staan de door de zorgaanbieders van de doelgroepnetwerken in afstemming met ActiZ geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden voor de structurele inrichting en bekostiging van de kennis en expertise infrastructuur LVHC.

Uitgangspunten:

- Goede specialistische zorg voor cliënten met een specifieke en complexe zorgvraag (LVHC-doelgroepen) via concentratie en specialisatie van kennis en zorg. Dit gebeurt via het ontwikkelen van een kennisinfrastructuur zoals beschreven van doelgroepnetwerken met kenniscentra en expertisecentra.
- De wijze waarop het LVHC-beleid wordt vormgegeven moet bijdragen aan de ontwikkeling van expertise en verbetering van zorg voor LVHC-doelgroepen in de Wlz.
- Onafhankelijke vaststelling van de expertisecentra en benodigde capaciteit ("plaatsen") per expertisecentrum en per doelgroep op basis waarvan structurele zorginkoop en bekostiging plaatsvindt.
 - Hierbij worden expertisecentra onafhankelijk getoetst aan een vastgesteld toetsingskader van kwaliteitscriteria voor expertisecentra LVHC. Het toetsingskader is in samenspraak met het veld tot stand gekomen.
- Duurzame, structurele financiering van expertisecentra en kenniscentra door meerjarige bekostiging van de expertise- en kenniscentra in de Langdurige Zorg inclusief de bekostiging van de ambulante (outreaching) functie voor de regio.

Randvoorwaarden:

- Helderheid en (proces)communicatie over de governance en financiering van het LVHC-netwerk is op korte termijn noodzakelijk zodat alle zorgaanbieders weten waar ze aan toe zijn. Hiertoe moet VWS regie pakken in de processturing. Het plan van aanpak zal op korte termijn besproken worden met de zorgaanbieders.
- Om het LVHC-netwerk juridisch te borgen is het van belang dat de wetgeving, en daarmee het stelsel, niet onnodig complexer wordt gemaakt.
- De governance en financiering van het LVHC-netwerk moet voor de zorgaanbieder/expertisecentrum geen onevenredige extra administratieve last veroorzaken.
- Inkoop van expertiseczorg voor LVHC-doelgroepen (en dus bekostiging, ook van de benodigde infrastructuur) moet zo georganiseerd worden zodat die meerjarig voldoende zekerheid biedt om passend te investeren, de reguliere zorginkoop niet beperkt en recht doet aan alle in deze memo genoemde uitgangspunten.

Tot slot

Een kennisinfrastructuur voor de LVHC doelgroepen is van belang om de benodigde kwalitatieve zorg te garanderen en betaalbaar te houden. Hiervoor is concentratie en specialisatie nodig in het veld van de langdurige zorg. De ingezette versterking van de infrastructuur en de passende wijze van bekostiging van de gespecialiseerde zorg voor deze specifieke doelgroepen is al sinds de start van de ZZP's een groot en terugkomend vraagstuk geweest. Met het verhelderen van de uitgangspunten en randvoorwaarden vanuit de zorgaanbieders willen wij bijdragen aan een stevige en geborgde inrichting van de gespecialiseerde zorg voor deze zeer kwetsbare cliënten in de Langdurige Zorg.

Daarom is het van belang dat het beleidstraject, al gestart in 2018, nu voortvarend wordt opgepakt en in de praktijk kan worden uitgevoerd.

Datum: 9 maart 2023

Namens ActiZ

Wouter van Soest
directeur

Namens BO LVHC

Peter Bosselaar